

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **17072909**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞENOL SUNAT'IN
TBMM 7/42025 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

1-Manisa'nın Yapı Stoku Envanteri oluşturulmuş mudur? Manisa'nın İlçe Bazlı Afet Risk Analizleri yapılmış mıdır?

2-Manisa'da deprem karşısında riskli bina sayısı kaçtır? Son 10 yılda Manisa'da kaç adet riskli bina yıkılmıştır?

3-Manisa'nın Mikro bölgeleme Çalışmaları yapılmış mıdır?

4-Manisa'nın Deprem Master Planı hazırlanmış mıdır? Deprem Acil Eylem Planı var mıdır?

5-Manisa'da Kentsel Gelişim ve Yerleşim Kararları deprem tehlikesi, diri fay hatları ve zemin özellikleri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmiş midir?

6-Manisa'da deprem sonrası müdahale planları kapsamında belirlenen afet ve acil durum toplanma alanlarının sayısı ve toplam büyüklüğü nedir?

7-İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 2014'te onaylandıktan sonra 2026'ya kadar 86 kez değişikliğe uğramıştır. Bu değişikliklerin hiçbirinde deprem tehlikesi, diri fay hatları veya fay sakınım zonlarına ilişkin bir düzenleme yapılmamasının gerekçesi nedir?

8-Manisa ilinde hazırlanan 1/25.000, 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli alt planlarda diri fay hatları, fay sakınım zonları, zemin özellikleri ve deprem riskine ilişkin herhangi bir plan kararı veya plan notu yer almakta mıdır?

9-Manisa ilinde diri fay hatları üzerinde veya yakınında bulunan yerleşim alanlarında yapılaşmanın sınırlandırılmasına ve riskin azaltılmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?

10-Bakanlığınız, 2020 yılında Manisa Fayı çevresinde bulunduğu ifade edilen 1.750 yapı ile ilgili bugüne kadar hangi tespit, inceleme ve önleyici işlemleri yapmıştır?

11-Manisa ilinde zorunlu deprem sigortası oranının (%46,7) Ege Bölgesi ortalamasının (%58,1) ve Türkiye ortalamasının (%58,2) altında kalmasının nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır?

12-Bakanlığınızın Manisa'da zorunlu deprem sigortası bulunmayan 188.152 konut için zorunlu sigortalılık oranını artırmaya yönelik bir eylem planı var mıdır?

CEVAP

Manisa il ve ilçelerine ilişkin olarak;

- "Manisa İli Soma İlçesini Kapsayan 1278,64 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas-jeolojik - Jeoteknik Etüt Raporu "
- "Manisa İli, Kırkağaç İlçesi, Kapsayan Yerleşim Alanının Revize Uygulama Ve Nazım İmar Planına Esas Jeolojik - Jeoteknik Etüt Raporu "
- "Manisa İli, Turgutlu İlçesi Yaklaşık 2186 Hektar Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme

Etüt Raporu "

- *"Manisa İli, Ahmetli İlçesi, 935 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Jeolojik - Jeoteknik Etüt Raporu"*
- *"Manisa İli, Salihli İlçesi, 6330 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Jeolojik Ve Jeoteknik Etüt Raporu "*
- *"Manisa İli, Alaşehir İlçesi, Merkez Mahalleleri İçerisinde Yer Alan, 2688.36 Ha Alana Sahip, İmar Planına Esas-jeolojik - Jeoteknik Etüt Raporu "*
- *"Manisa İli Sarıgöl İlçesi 468,2 Hektarlık Yerleşim Alanının İmar Planına Esas Jeolojik - Jeoteknik Etüt Raporu"* Bakanlığımızca muhtelif tarihlerde onaylanmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız Mekansal Genel Müdürlüğümüzce 24.12.2024 tarihinde onaylanan *"Manisa İli, Merkez İlçesi Yaklaşık 6008 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu"*nun bulunduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu onaylı rapor kapsamında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fikret KOÇBULUT ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Volkan KARABACAK tarafından faylara yönelik *"Manisa İli, Merkez İlçesi Yaklaşık 6004 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Alanının Aktif Tektonik, Paleosismolojik ve Yüzey Faylanma Tehlikesi Açısından Değerlendirilmesi Raporu"* bulunduğu anlaşılmıştır. Bu raporda *"Manisa ili, Merkez İlçesi sınırında yaklaşık 6004 Hektar büyüklüğündeki inceleme alanı içinde ve çevresinde açılan hendeklerden elde edilen verilerin yanı sıra, Manisa Fayı bileşenleri üzerinde geçmişte yapılmış paleosismolojik amaçlı çalışmalarda tatmin edici yüzey faylanması verilerinin sunulmamış olması dikkate alındığında; bütüncül olarak yapılan değerlendirmeler Manisa Fayı bileşenleri üzerinde yerleşime uygunluk Yüzey Faylanma Tehlike Zonunun (Fay Tampon Bölge) oluşturulmasına gerek bulunmadığını ortaya koymaktadır."* ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda Manisa ilçe merkezini kapsayan onaylı etüt raporu, tüm bu veriler ışığında inceleme alanı yerleşime uygunluk açısından Önemli Alan 2.1 (Ö.A-2.1) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilité Sorunlu Alanlar, Önemli Alan 2.3 (Ö.A-2.3) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Sorunlu Alanlar, Önemli Alan 5.1 (Ö.A-5.1) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Şişme, Oturma Açısından Sorunlu Alanlar, Önemli Alan 5.2 (Ö.A-5.2) : Dolgu Alanlar, Uygun Olmayan Alanlar 2.3 (UOA-2.3) : Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler ve Değerlendirme Dışı Alanlar (DDA) olarak değerlendirilmesi tespit edilmiştir.

İlk defa 23.06.2014 yılında onaylanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının temel amacı *"İzmir ve Manisa illerinde; yaşanan hızlı ve kontrolsüz kentleşmenin, parçacı ve sektörel planlamanın yarattığı sorunların ortadan kaldırılması, kentleşme ve sanayileşmenin kontrollü gelişiminin sağlanması, gelişmelerin sürdürülebilir kılınması, ekolojik dengeyi bozacak müdahalelerin engellenmesi, 2025 yılı hedef alınarak kültürel ve doğal değerlerin korunmasını sağlayacak biçimde sosyal, ekonomik, kültürel ve mekansal gelişiminin yönlendirilmesi"* olarak belirlenmiştir.

Bununla birlikte İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında planın ilk defa onaylandığı 23.06.2014 tarihinden günümüze kadar farklı sektörel kararlara yönelik değişiklikler yapılmıştır.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 20. Maddesinin "(2) Çevre düzeni planı ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğü bozmayacak nitelikte, plan değişikliği yapılabilir. Çevre düzeni planı değişikliklerinde; a) Kamu yatırımlarına, b) Çevrenin korunmasına, c) Çevre kirliliğinin önlenmesine, ç) Planın uygulanmasında karşılaşılan güçlükler ve maddi hataların giderilmesine, d) Değişen verilere bağlı olarak planın güncellenmesine dair yeterli, geçerli ve gerekçeleri açık olan, altyapı etkilerini değerlendiren raporu içeren teklif ve talepler; idarece planın temel hedef,

ilke, strateji ve politikaları kapsamında teknik ve yasal çerçevede değerlendirmeye alınarak sonuçlandırılır." hükümlerinde çevre düzeni planlarında hangi şartlarda değişikliklerin yapılabileceği belirtilmiştir.

Bakanlığımızca yapılan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında yapılan değişiklikler; yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde sosyal konut alanları, organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, yenilenebilir enerji üretim alanları v.b. kullanımlara yöneliktir.

Çevre düzeni planlarında mekânsal temsiller, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği "Ek-1a-Ortak Gösterimler" ve "Ek-1c-Çevre Düzeni Planı Gösterimleri" çerçevesinde plan paftalarına aktarılmaktadır. Söz konusu gösterimlerde soru önergesinde belirtilen deprem tehlikesi, diri fay hatları ve fay sakinim zonlarına ilişkin herhangi bir gösterim bulunmamaktadır. Ancak bu durum yapılan çalışmalarda söz konusu verilerin dikkate alınmadığı anlamına gelmemektedir.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının 7. Genel Hükümler başlığı altında *"7.17. Alt ölçekli planların hazırlanması aşamasında, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerinin alınması ve plan ölçeğinin gerektirdiği detayda mevzuata uygun jeolojik etütlerinin yapılması zorunludur."* hükmü düzenlenmiş olup söz konusu hüküm ve yürürlükteki mevzuat gereği alt ölçekli planlar onaylanmadan önce imar planlarına esas jeolojik-jeoteknik etüt onaylanması yasal zorunluluktur.

Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve 6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmektedir. Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanmış olup Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca bu kapsamda uygulama yapılmaktadır.

Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca ARAAD bilgi sisteminde yapılan inceleme neticesinde, Manisa İli sınırları içerisinde 6306 sayılı Kanun kapsamında 3 adet Riskli Alan ilan edildiği tespit edilmiştir.

Merkez İlçesi, Bayındırlık, Dilşikar, İshakçelebi, Kocatepe Mahallelerini kapsayan toplam 36,50 ha büyüklüğündeki alan 17.10.2016 tarih ve 9393 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 13.11.2016 tarih ve 29887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Riskli Alan olarak ilan edilmiştir. Söz konusu Riskli Alanın 1. etap olarak belirlenen 7,50 hektarlık kısmında yapım çalışmaları Bakanlığımız ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) arasında imzalanan Protokol kapsamında TOKİ tarafından yürütülmekte olup geline gün itibariyle yapım çalışmaları yaklaşık %60 seviyesindedir.

Merkez İlçesi, Lalapaşa ve Mutlu Mahallelerini kapsayan toplam 10,81 ha büyüklüğündeki alan 08.04.2015 tarih ve 7561 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31.05.2015 tarih ve 29372 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Riskli Alan olarak ilan edilmiştir. Söz konusu Riskli Alanın Mutlu Mahallesi sınırları içerisinde yer alan kısmına ilişkin plan ve projelendirme çalışmaları Başkanlığımızca tamamlanmıştır. Yapım çalışmaları, Bakanlığımız ile TOKİ arasında imzalanan Protokol kapsamında TOKİ tarafından yürütülmekte olup geline gün itibariyle ihale çalışmaları tamamlanmıştır.

Merkez ilçesi, Laleli ve Mesir Mahallelerini kapsayan toplam 69,34 ha büyüklüğündeki alan 08.04.2015 tarih ve 7599 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.06.2015 tarih ve 29373 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Riskli Alan olarak ilan edilmiştir.